

Γεώργιος Λαβδάς
Ασμχος (ι), ε.α.
Μάνδρα Λάρισας
18-6-2024

Ενημερωτικό Σημείωμα
για
κ. Πρόεδρο του «ΟΣΜΟΣΑ ΙΚΑΡΟΣ»

ΘΕΜΑ : Οικόπεδα Καρύστου – Πυροπροστασία.

κ. Πρόεδρε,

1. Κατά τα τέλη του περασμένου Απριλίου, μετά την επίσκεψή μου, στην περιοχή Καρύστου, προκειμένου να δώ, για πρώτη φορά, εκ του σύνεγγυς, το οικόπεδο με αριθμό 237/4, που παραχώρησα στην κόρη μου Μαριαλένα Λαβδά, σας είχα εκθέσει τηλεφωνικά, τις απόψεις μου, για την ανάγκη προστασίας της χλωρίδας και του ίδιου του εδάφους, όχι μόνον της έκτασης όπου βρίσκονται τα οικόπεδα, του «ΟΣΜΟΣΑ ΙΚΑΡΟΣ», αλλά και όλης της γύρω περιοχής. Τις απόψεις μου εκείνες, τις επαναλαμβάνω και γραπτώς, πιο κάτω. Είναι απόψεις, τις οποίες στηρίζω, κυρίως, σε δύο προηγούμενές μου εμπειρίες. Στην πολυετή εμπειρία μου, ως αεροδασοπυσβέστης, στην 355 Μ.Τ.Μ., με τα αφη CL-215, όπου υπηρέτησα και ως Α. Ε. της Μοίρας, καθώς και στην 15ετή εμπειρία μου, ως πρώην Μελισσοκόμος, έχοντας διατελέσει και ως πρόεδρος του Μελισσοκομικού Συλλόγου, νομού Λάρισας, για μια μικρή χρονική περίοδο.

Κατά την περίοδο, ως μελισσοκόμος, σημαντικό ζητούμενο, μεταξύ άλλων, ήταν να εντοπίζουμε τις ενδιαφέρουσες περιοχές με τις μελιττοφορίες, αλλά και να αξιολογούμε την κατάσταση του εδάφους, τόσο για να μην παρασυρθεί το χώμα, στα επικλινή κυρίως μέρη και στα ρέματα, παρασύροντας μαζί και τις κυψέλες μας, όσο και για να μπορούμε να έχουμε ασφαλή πρόσβαση, με το φορτηγό αυτοκίνητο, ανά πάσα στιγμή, και κυρίως μετά από βροχή, είτε για να κάνουμε τους απαιτούμενους μελισσοκομικούς χειρισμούς, κατά την διάρκεια της ημέρας, είτε για να πάρουμε πίσω τις κυψέλες, κατά την διάρκεια της νύχτας, όταν έρθει η ώρα απομάκρυνσής τους ή όταν άλλες έκτακτες συνθήκες το επιβάλουν, (πυρκαϊά, πλημμύρες, απρόβλεπτη διαρκής κακοκαιρία, ισχυροί άνεμοι, κ.λ.π.).

2. Μετά το από 11-6-2024 Σύντομο Ενημερωτικό σας Σημείωμα, προς όλα τα μέλη του «ΟΣΜΟΣΑ ΙΚΑΡΟΣ», αναφορικά με την Πυροστασία, επισκέφτηκα, εκ νέου την περιοχή, στις 16-6-2024, προκειμένου να επαναξιολογήσω την κατάσταση, του οικοπέδου της κόρης μου και να προβώ στις απαιτούμενες ενέργειες, για τον καθαρισμό του, σύμφωνα με τον νόμο και τις οδηγίες, που μας στείλατε. Η εικόνα που αντίκρυσσεν ήταν βεβαίως πιο καλοκαιρινή, όσον αφορά την βλάστηση και το έδαφος, πλην όμως και πιο ενδιαφέρουσα, τολμώ να πω, διότι αυτή τη φορά ήταν ακόμη πιο πειστική, στο να ληφθούν άμεσα ενέργειες, για την προστασία όλου του χώρου και της βιοποικιλότητας, εντός και εκτός των οικοπέδων και κυρίως για τον εμπλουτισμό όλης της περιοχής, στα γυμνά υπάρχοντα σημεία αυτής, με την ίδια υπάρχουσα καταπληκτική ποικιλία της αυτοφυούς βλάστησης, όπως π.χ. το θυμάρι και άλλα βότανα.

3. Όσο ανέβαινα, προς τα επάνω, την οδό Αιγαίου, τόσο διαπίστωνα την υπάρχουσα ομοιομορφία βλάστησης, (βλέπε φωτο 9), σε όλη σχεδόν την περιοχή, και δὴ εκεί όπου το έδαφος παρουσιάζει κλίση, άνω των 30°, (με το μάτι). Μπροστά στο οικόπεδο της κόρης, που βρίσκεται, μεταξύ των οδών Σύρου και Κύθνου, άφησα το Ι.Χ.Ε. όχημά μου και περπάτησα, όλη εκείνη την πλευρά, όπου παρατήρησα, τα εξής:

α. Η επιφάνεια του εδάφους έχει κλίση σαφώς πάνω από 40°, ενώ στα κράσπεδα της επάνω οδού (της οδού Κύθνου) και καθ' όλο το μήκος αυτής, η κλίση είναι κοντά στις 70°, λόγω των εργασιών, κατάσκευής του δρόμου (βλέπε φωτο 1 και 5). Η επιφάνεια του εδάφους καλύπτεται, στο σύνολό της, από σαθρή θρυμματισμένη πέτρα Καρύστου και με χώμα χωρίς συνοχή. Το γυμνό αυτό χώμα, είμαι βέβαιος ότι παρασύρεται όχι μόνον από την βροχή, αλλά και από τον άνεμο μέτριας ή ισχυρής έντασης. Αυτό σημαίνει ότι το επιφανειακό χώμα, με την πρώτη νεροποντή, θα βρεθεί, αρχικά σε χαμηλότερα σημεία, σκεπάζοντας δρόμους, ρείθρα και ρέματα απορροής ομβρίων υδάτων, άλλα οικόπεδα που βρίσκονται χαμηλότερα, με τελικό προορισμό την παραλία. Το αναμενόμενο, δηλαδή, είναι να συμβεί κάτι αντίστοιχο, που συνέβη στον Βόλο, πέρυσι, με τις μεγάλες βροχές.

β. Η υπάρχουσα γενική βλάστηση, αποτελείται, κατά κύριο λόγο από αυτοφυείς πολυετείς θάμνους και καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της επιφάνειας, του εδάφους. Κάποιοι από τους θάμνους αυτούς, όπως το θυμάρι, είναι μελισσοκομικοί, με μεγάλο μελισσοκομικό ενδιαφέρον, για το ποιοτικό και αρωματικό τους μέλι (βλέπε φωτο 1, 2, 4 και 5). Ένας τύπος θάμνου, στο σχήμα του θυμαριού, αλλά με σγουρά και δαιδαλόσχημα αγκάθια, του οποίου η ονομασία είναι «ευφορβία ή

ακανθόθαμνος» είναι πολυετής θάμνος, που τώρα φαίνεται ξερό, ενώ δεν είναι. Αυτός κατά τον Φεβρουάριο πρασινίζει, βγάζοντας πολύ μικρά φυλλαράκια ή βγάζει και νέους βλαστούς από την ρίζα του. Δηλαδή, το φυτό αυτό δεν πρέπει να κοπεί ή να ξεριζωθεί, κι'ας φαίνεται ξερό, (βλέπε φωτο 3). Κάποιος άλλος θάμνος με παρόμοιο σχήμα, που λέγεται «αφάνα» ήταν ανθισμένο με κίτρινα άνθη, τα οποία τις ώρες επίσκεψης μου, (12:30 - 13:30), δεν το επισκέπτονταν οι μέλισσες, ούτε για νέκταρ ούτε και για γύρη, (βλέπε φωτο 4). Υπάρχουν ελάχιστες αγριελιές, (βλέπε φωτο 6) και ελάχιστο πουρνάρι, (βλέπε φωτο 7), των οποίων το χρώμα ήταν έντονα ζωηρό πράσινο, σημάδι καταλληλότητας του τόπου για τα είδη αυτά. Αυτά είναι θαμνόδεντρα, κατάλληλα για την συγκράτηση και στερέωση του εδάφους.

γ, Στα οικοπέδα που είναι στο ύψος του οικοπέδου της κόρης μου, υπάρχει ελάχιστο «μπουρδένι» (ασφόδελος ή σφερδούκλα ή ασφέρδουκλας), που είναι πόα πολυετής, ύψους μέχρι 1,5 μ. με ρίζες κονδυλώδεις, (βλέπε φωτο 2 και 8), ενώ στα χαμηλότερα ύψη η ποσότητα αυτού αυξάνει. Το φυτό αυτό, έχει τα λεπτά πρασσόσχημα φύλλα του, κάτω στο έδαφος, μέσα από τα οποία εξέρχεται ο βλαστός τους. Την εποχή αυτή είναι ξερό, με τους βολβούς του μέσα στο χώμα, για να δώσουν την νέα ζωή, νωρίς τον χειμώνα. Είναι μελισσομικό φυτό και δεν αποτελεί κίνδυνο για την διάδοση της πυρκαϊάς, λόγω της μικρής και αραιάς βλάστησής του, οφειλόμενης στην κλίση του εδάφους και στην απουσία έντονης υγρασίας.

δ. Στα μισά περίπου της διαδρομής, επί της οδού Αιγαίου, παρατήρησα αρκετές λυγαριές, (κάπου εκεί πιο κάτω είδα και δένδρα ευκάλυπτους), που και αυτά είναι μελισσοκομικά, όπως επίσης αποτελούν και ένα καλό σημάδι, ύπαρξης νερού, στις ρίζες τους, καθώς το φύλλωμα και το άνθος της λυγαριάς ήταν πολύ ζωηρά. Όσο κατεβαίνει κανείς, σε χαμηλότερο υψόμετρο συναντά, σε κάποια σημεία ξερή χλόη, ξερά γαϊδουράκανθα, κ.λ.π., είναι οι περιοχές, που φαίνεται πως στο παρελθόν έχουν καεί και χάθηκε η αρχική τους αυτοφυής βλάστηση.

4. Είμαι βέβαιος, ότι γνωρίζετε πολύ καλά την ιστορία της περιοχής, αναφορικά με τις πυρκαϊές, που κατά καιρούς εκδηλώθηκαν, στην περιοχή, είτε εκτός των οικοπέδων, είτε και εντός αυτών, σε κάποια επί μέρους σημεία. Γνωρίζετε επίσης πολύ καλά ότι όταν καταστρέφεται η υπάρχουσα θαμνώδης βλάστηση, την επόμενη περίοδο, φυτρώνει συνήθως χλόη και γαϊδουράγκαθα, που αφ' ενός μεν αλλάζουν το περιβάλλον, μόνον επί τα χείρω, αφ' ετέρου, δε απαιτείται συχνότερη κοπή τους, κατά την διάρκεια πρίν την έναρξη της πυροσβεστικής

περιόδου, καθώς όταν ξεραθούν αποτελούν πολύ πιο εύφλεκτη ύλη, σε σχέση με τους ζωντανούς πράσινους θάμνους, της περιοχής.

5. Ως πρώην χειριστής των Canadair, σας διαβεβαιώ ότι εάν κοπούν οι θάμνοι, θα φυτρώσει χλόη ή άλλη χαμηλή βλάστηση, προφανώς και λίγο αραιή, λόγω της κλίσης του εδάφους και της έλλειψης υγρασίας, όπου στην περίπτωση πυρκαϊάς η φωτιά τρέχει ακριβώς με την ταχύτητα ανέμου. Αυτό σημαίνει, πως με έναν μέτριο άνεμο της περιοχής, των 10 -15 knots, που στην περιοχή αυτή είναι συνήθως Βορειο-Ανατολικός, η φωτιά θα σβήσει μόνη της, είτε από βροχή, είτε φθάνοντας στην θάλασσα, άσχετα με τις δυνάμεις αέρος και εδάφους, που θα επέμβουν.

Σε περίπτωση δε, που η περιοχή καθαριστεί και απομακρυνθεί η υπάρχουσα βλάστηση, το αναμενόμενο είναι, με την πρώτη νεροποντή, το χώμα της επιφάνειας, θα βρεθεί στα ρέματα και στην παραλία, ενώ παράλληλα θα καταστραφεί, κάθε υπάρχουσα υποδομή, (δρόμοι, ρείθρα, κ.λ.π.), λόγω της μεγάλης κλίσης του εδάφους και της σαθρότητας του χώματος επιφάνειας. Επομένως, στην περίπτωσή μας, το ζητούμενο δεν πρέπει να είναι μόνον η εξάλειψη του κινδύνου πυρκαϊάς, αλλά ταυτόχρονα και η συγκράτηση των χωμάτων της επιφάνειας, στην υπάρχουσα σημερινή θέση τους. Δηλαδή, ζητούμενο πρέπει να είναι και η διατήρηση του περιβάλλοντος χώρου και των υποδομών, στην κατάσταση που είναι σήμερα. Ο χρόνος έχει αποδείξει ότι τα χώματα αυτά, μένουν στην θέση τους, για κάποιους συνεχείς αιώνες ή και χιλιετηρίδες, με την βοήθεια μόνον της υπάρχουσας θαμνώδους βλάστησης και χωρίς την αποψίλωση αυτής. Με άλλα λόγια, η υπάρχουσα θαμνώδης βλάστηση, επειδή είναι στο σύνολό της ολοζώντανη, είναι το πλέον φυσικό και αποτελεσματικό μέσο ανάσχεσης της πυρκαϊάς, σε περίπτωση που αυτή εκδηλωθεί, αλλά και συγκράτησης των χωμάτων.

Την υπάρχουσα βλάστηση οφείλουμε να διατηρήσουμε και να ενισχύσουμε. Άλλωστε οι δρόμοι που υπάρχουν, σε όλη την περιοχή των οικοπέδων, αποτελούν, στο σύνολό τους, από μόνες τους αντιπυρικές ζώνες, για το ύψος της υπάρχουσας βλάστησης. Αυτό είναι στοιχείο, που θα μπορούσε να σας το επιβεβαιώσει η αρμόδια Π.Υ. της περιοχής. Επικουρικά, σε κάποια κατάλληλη θέση, από τα υψηλότερα σημεία της περιοχής, θα μπορούσε να εξετασθεί, σε συνεργασία με την Π.Υ. της περιοχής, ακόμη και η περίπτωση να υπάρχει μόνιμο «πυροφυλάκιο», που θα επανδρώνεται από την Π.Υ., κάθε χρόνο, από την έναρξη της πυροσβεστικής περιόδου, μέχρι το τέλος της, για την διαφύλαξη του

φυσικού πλούτου, που αποτελούν οι συγκεκριμένοι θάμνοι και άλλα βότανα της περιοχής. Οι θάμνοι και τα βότανα θα μπορούσαν, με σχετικό αίτημά σας, προς το αρμόδιο Πανεπιστήμιο βοτανολογίας, να καταμετρηθούν και να μελετώνται, σε μόνιμη βάση και να ληφθούν μέτρα προστασίας αυτών και όλης της βιοποικιλότητας της περιοχής, ύστερα από τις υποδείξεις των αρμοδίων επιστημόνων.

6. Ως πρώην μελισσοκόμος, προτείνω να μεριμνήσετε, για την δαιτήρηση της ομορφιάς και της ποικιλότητας των σημαντικών θάμνων και βοτάνων, που αυτοφυώς βλαστάνουν στην περιοχή, καθώς και για την πυροπροστασία, να εξετάσετε το ενδεχόμενο φύτευσης ίδιων μελισσομικών θάμνων (π.χ. θυμάρι), στα κενά σημεία της περιοχής, τόσο εντός, όσο και εκτός των οικοπέδων, σε συνεργασία με την Περιφέρεια, τον Δήμο, την Δασική Υπηρεσία, με τον Σύλλογο Μελισσοκόμων της περιοχής, καθώς και με το Πανεπιστήμιο Αθηνών, του οποίου οι καθηγητές, όπως ο εξάιρετος κ. Πασχάλης Χαριζάνης, της μελισσοκομίας, καθώς και άλλοι της βοτανολογίας, εκτιμώ ότι θα μπορούσαν να προτείνουν ακόμη και συγκεκριμένα προγράμματα συνεργασίας και μάλιστα χρηματοδοτούμενα, είτε από την Ε.Ε., είτε από τα αρμόδια Υπουργεία.

7. Τα οικόπεδα, όπου έχει αποφασιστεί η οικοδόμηση, ο καθαρισμός και η απαλλαγή από τους θάμνους είναι αυτονόητος, ακόμη και με τα νόμιμα ζιζανιοκτόνα. Επίσης, τα οικόπεδα, όπου υπάρχουν κτίσματα ή μηχανήματα, όπως και οι άλλοι κοινόχρηστοι χώροι, θα πρέπει να καθαρίζονται, σε ετήσια ή και συχνότερη βάση, πλην όμως θα πρέπει να υπάρχουν πολύ συγκεκριμένες οδηγίες, για αποφυγή καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος, (έδαφος και βλάστηση). Τα οικόπεδα, με την θαμνώδη βλάστηση, τα οποία δεν προβλέπεται να χτιστούν, ισχυρίζομαι ότι δεν υπάρχει κανείς λόγος να καθαρίζονται, για να μην καταστραφεί το περιβάλλον. Άλλωστε από αυτά δεν απειλείται, ούτε δάσος, ούτε κατοικημένη περιοχή. Όπως ακριβώς δεν υποχρεούνται σε καθαρισμό τα βοσκοτόπια, είτε αυτά βρίσκονται κοντά ή μέσα σε δάση, το ίδιο θα μπορούσε να απαλλαγεί και όλη η περιοχή με τα υπόψη οικόπεδα, όπου δεν υπάρχει καμμία ανθρώπινη δραστηριότητα. Εξ άλλου, εάν τελικά πρέπει κανείς να «τσιμεντώσει» το εξοχικό του, για να απαλλαγεί, από τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον πρόσφατο νόμο, περί πυροπροστασίας, ποιος είναι ο λόγος να τρέχει στην άκρη της Εύβοιας, ενώ το τσιμέντο το έχει ανέξοδα στην πόλη του.

8.Τέλος δε, θα πρέπει να γίνει γνωστό στους οικοπεδούχους, και το μερίδιο εμπλοκής του Δήμου, στο θέμα του καθαρισμού, (ρείθρα, ρέματα, δρόμοι, πεζοδρόμια, κ.λ.π.), καθώς και της αποκομιδής των ξηρόχορτων, που καθαρίζονται, αφού, ως γνωστό, μας έχει επιβάλει Τ.Α.Π.

9.Συνημμένα, σας στέλνω εννέα φωτογραφίες της 16-6-2024, που είναι από το οικόπεδο 237/4 και την γύρω περιοχή.

Με εκτίμηση

Γιώργος Λαβδάς

Φωτογραφία 1 :

Σε αυτήν φαίνονται : η μεγάλη κλίση του εδάφους, η ζωντανή αυτοφυής θαμνώδης βλάστηση, το ανθισμένο θυμάρι με το μώβ χρώμα, ο θάμνος αφάνα, με τα κίτρινα άνθη, μια αγριελιά, που είναι σαν θάμνος, τα γυμνά σημεία του εδάφους, καθώς και οι θρυμματισμένες πέτρες, που βρίσκονται στον δρόμο, είτε λόγω ανέμου, είτε λόγω βροχής :

Φωτογραφία 2 :

Σε αυτήν φαίνεται το ανθισμένο θυμάρι, σε άριστη κατάσταση, καθώς και ελάχιστο «μπουρδένι», παράλληλα στα δεξιά του, που είναι φυτά πολυετή :

Φωτογραφία 3 :

Σε αυτή φαίνεται ο πολυετής θάμνος, με την ονομασία, «ευφορβία η ακανθόθαμνος» είναι πολυετής θάμνος, που το καλοκαίρι δίνει την εντύπωση ότι είναι ξερό, ενώ στο γυμνό μέρος φαίνεται και η ποιότητα χώματος της επιφανείας :

Φωτογραφία 4 :

Σε αυτήν φαίνεται η αυτοφυής θαμνώδης βλάστηση του οικοπέδου 237/4, όπου το κίτρινο χρώμα είναι η ανθισμένη πολυετής «αφάνα»:

Φωτογραφία 5 :

Σε αυτήν φαίνεται η αυτοφυής θαμνώδης βλάστηση, (θυμάρι, «αφάνα», κ.λ.π.), η κλίση του εδάφους, καθώς και τα λίγα γυμνά σημεία:

Φωτογραφία 6 :

Σε αυτή διακρίνεται η «αγριελιά», με το έντονο γκρι-πράσινο χρώμα, καθώς και οι άλλοι συνήθεις τύποι θάμνων της περιοχής:

Φωτογραφία 7 :

Σε αυτή διακρίνεται το «πουρνάρι», με το έντονο πράσινο χρώμα:

Φωτογραφία 8 :

Σε αυτή διακρίνονται, εκτός από τους συνήθεις θάμνους και 4 βλαστοί από «μπουρδένι», στα 2 από τα οποία φαίνονται και τα ξερά τους φύλλα, κάτω στο έδαφος:

Φωτογραφία 9 :

Σε αυτήν φαίνεται η ομοιομορφία της θαμνώδους βλάστησης της περιοχής :

